

„Elke natuurkundestudent kan uitrekenen dat we niet in 2035 met z'n allen elektrisch gaan rijden en onze huizen aardgasloos verwarmen op CO₂-vrije stroom”, stelt Van Andel. „Maar toch durven veel politieke partijen ons dergelijke onbereikbare luchtspiegelingen te beloven.”

FOTO ANP/HH

OPINIE MAARTEN VAN ANDEL

Groene beloftes partijen peperduur wensdenken

Zonder energie zouden onze huizen, steden, bedrijven, auto's, treinen en computers doods en stil zijn. Al die energie lijkt er vanzelfsprekend te zijn, maar we hebben geen idee hoe ontzagwekkend veel we ervan verbruiken. Dit fenomeen wordt energieblindheid genoemd. Dat is geen aandoening of verwijt, elk mens is ermee behept. Energie is niet tastbaar en heeft vele verschijningsvormen zoals licht, warmte, geluid, snelheid, luchtdruk, hoogte, elektriciteit en radiogolven. U en ik kunnen niet waarnemen hoeveel energie daarmee gemoeid is. Alleen nauwgezette natuurkundige berekeningen kunnen onthullen hoe kolencentrales, kerncentrales, windmolens en zonnepanelen zich verhouden tot elkaar en tot ons onvoorstelbaar grote energieverbruik.

Underschat

De omvang van de 'energietransitie' wordt enorm onderschat. We hebben in de loop van de geschiedenis dertig landarbeiders vervangen door één paard, en vervolgens tien paarden door één tractor. Eén tractor verricht dus evenveel arbeid als 300 landarbeiders. Die verhouding is kenmerkend voor ons hele moderne leven. De fysieke arbeid die ons eigen lichaam dagelijks kan verrichten is minder dan een procent van ons totale dagelijkse energieverbruik.

Het miljarden kostende klimaatbeleid van Nederland zal binnen afzienbare tijd imploderen omdat het totaal niet leidt tot minder fossiel energieverbruik en CO₂-uitstoot in de wereld, voorziet Maarten van Andel. Hij analyseerde het klimaatbeleid van alle partijen in de Kamer en stuitte vooral op 'energieblindheid en wensplaatjes'.

Maarten van Andel is chemicus en schrijver van het nieuwe boek *Nieuwe Kies Wijzer Klimaat*.

Duizenden politici en miljoenen burgers hoeven geen energie-experts te worden om het euvel van onderschatting te verhelpen. We zouden ons wel veel bewuster kunnen worden van onze energieblindheid. Bewuste onwetendheid zet aan tot bescheidenheid en realisme, en

geeft ruimte om analyses en adviezen van duizenden kritische natuurwetenschappers in de hele wereld serieuzer te nemen. Dat zou de huidige energietransitie veel effectiever en goedkoper maken. Het geeft ook inzicht hoe we ons werkelijk gigantische energieverbruik kunnen halveren zonder welzijn en comfort in te leveren.

Wensplaatjes

Voor mijn boek *Nieuwe Kies Wijzer Klimaat* heb ik het klimaatbeleid van alle vijftien politieke partijen in de Tweede Kamer geëvalueerd. Sommige partijen blijken meer dan andere aan onbewuste energieblindheid te lijden, en onmogelijke wensplaatjes te beloven die technisch en natuurkundig helemaal niet kunnen. Dat lijkt dan groen en duurzaam, maar kost in de praktijk alleen maar veel geld zonder dat mens en natuur daar beter van worden.

Een natuurwetenschappelijke analyse van alle partijprogramma's leert dat zichzelf links noemende partijen niet groener zijn dan andere partijen, en zeker niet het meeste duurzame klimaatbeleid kunnen claimen. Veel politieke partijen spiegelen ons klimaatdoelen voor die lezen alsof appels in 2035 omhoog gaan vallen. Daar kun je heel veel geld en moeite in steken, maar het gaat niet gebeuren omdat de natuurwetten dat niet toestaan. Evenzo kunnen we niet in 2035 met z'n allen elektrisch gaan rijden en onze huizen aardgasloos verwarmen op CO₂-vrije stroom.

Luchtspiegelingen

Elke natuurkundestudent kan uitrekenen dat dat onmogelijk is, maar toch durven veel politieke partijen ons dergelijke onbereikbare luchtspiegelingen te beloven. Eerdere luchtspiegelingen in de afgelopen tien jaar verdwenen zodra we dichterbij kwamen, zoals klimaatneutrale biomassa en goedkope stroom.

Ik voorzie een implosie van het huidige honderden miljarden kostende klimaatbeleid, omdat het totaal niet leidt tot minder fossiel energieverbruik en CO₂-uitstoot in de wereld. Integendeel, die blijven jaar op jaar stijgen, tien maal zo snel als ze in Europa afnemen.

Het is hoog tijd dat politiek en samenleving deze falende energietransitie grondig gaan herzien.